

رئیس جمهوری:

اگر بگوئیم محرم عزاداری نباشد، مردم دلگیر می شوند

گروه سیاست: رئیس جمهور روز گذشته در جلسه ستاد ملی مدیریت بیماری کرونا با اشاره به درپیش بودن ایام سوگواری محرم گفت: «این روزها دو طرف را می بینیم؛ یک مرتبه عده‌ای نامه می نویسند و اظهار نظر می کنند که چرا...»

صفحه ۲

دوشنبه ۲۰ مرداد ۱۳۹۹ • ۲۰ ذی الحجه ۱۴۴۱ • ۱۰ آگوست ۲۰۲۰

علی شکوری راد، دبیرکل حزب اتحاد ملت، در نشست خبری آنلاین با رسانه‌ها مطرح کرد

بایدها و نبایدها در برابر کارگزاران

صفحه ۲

در گفت وگویی زنده با شبکه یک سیما رخ داد

تیغ فتاح بر چهره سیاستون

چرا فتاح گزینه ۱۴۰۰ نیست؟

حتما سراغ زاکانی می رویم

فتاح و بازپس گیری مدرسه‌های حداد عادل

بنیاد باران: اظهارات فتاح ناقص و شبهه برانگیز است

آشنا: با آنان که املاک را با مصالحه و توصیه مالک

شده‌اند، چه باید کرد

صفحه‌های ۹ و ۲

عکس: حامد عباسی، میزان

کدخدایی: نظارت بر انتخابات شوراها مشکل است

**اما واگرهای نظارت شورا
نگهبان بر انتخابات شوراها**

گروه سیاست: برخی از نمایندگان مجلس یازدهم درصددند با اصلاح قانون انتخابات و تشکیل کمیسیون ملی انتخابات، نظارت بر انتخابات شورای شهر و روستا را به شورای نگهبان واگذار کنند؛ اقدامی که تناسیب با قانون اساسی محل تردید است...

صفحه ۲

سال هفدهم • شماره ۳۷۸۸ • موقتا ۱۲ صفحه • ۵۰۰۰ تومان

سرمقاله

**چالش مشروعیت
کارکردی دولت‌ها**

عبیسی منصوری

در نظام‌های سیاسی مبتنی بر دموکراسی انتخاباتی، دولت‌ها تا وقتی می‌توانند قدرت را در اختیار داشته باشند که از رأی کافی در انتخابات برخوردار شوند؛ اما منابع مادی قدرت این دولت‌ها از انباشت سرمایه به دست می‌آید، نه از آرای برآمده از انتخابات. سازوکارهای انباشت سرمایه نیز لزوما در تناظر با خواسته‌های انتخاب‌کنندگان نیست و چه‌بسا در مقابل آن نیز باشد. فرایند انباشت سرمایه، با وجود مزیت‌های آن، می‌تواند منجر به نابرابری طبقاتی شود که واکنش انتخاب‌کنندگان را به دنبال خواهد داشت؛ بنابراین یکی از هنرهای دولت‌ها آن است که این دوگانه یا عدم قطعیت را به‌طور متعادل مدیریت کنند. اگر مشروعیت حکومت‌ها را به «مشروعیت قانونی» و «مشروعیت کارکردی» تقسیم کنیم، مدیریت تعادل دوگانه فوق می‌تواند منجر به مشروعیت کارکردی شود. تولید ثروت، افزایش رفاه، ایجاد اشتغال و کاهش فقر به صورت هم‌زمان، مصادیقی از دستاوردهای این مدیریت هستند. در دوره قبل از شیوع کرونا، دولت ترامپ از مشروعیت کارکردی مناسبی برخوردار شد که حاصل عملکرد کم‌سابقه‌اش در ایجاد اشتغال و رشد اقتصادی بود. اینک اما رشد اقتصادی در سه‌ماهه دوم سال میلادی ۲۰۲۰، منفی ۴۰ درصد شده و حداقل ۳۰ میلیون نفر بی‌کار شده‌اند. نتیجه آنکه بر اساس نظرسنجی‌ها، میزان محبوبیت ترامپ کاهش یافته و اقبال به رقیب انتخاباتی او بیشتر شده است. در ایران، موضوع به قرار دیگری است؛ وجود درآمد سهل‌الوصول نفت و فقدان تئوری در حوزه اقتصاد و سرمایه، سبب بلاتکلیف‌ماندن امر انباشت سرمایه شده است. افراد درگیر در انباشت ثروت در بخش خصوصی، یا با تلاطم مداوم بازار مواجه می‌شوند یا با انتخاب مسیرهای نفت‌زده و رانتی، در تله شکست و قانون گرفتار می‌شوند. در درازمدت، دولت‌ها به دلیل نبود جریان انباشت سرمایه و سرمایه‌گذاری بخش خصوصی، قادر به ایجاد شغل پایدار نیستند و آرای خود را نیز از دست می‌دهند. سرمایه‌گذاری‌ها در دهه‌های گذشته نیز اغلب روی صنایع سرمایه‌بر و نه کاربر انجام شده است؛ یعنی حتی در سرمایه‌گذاری‌های گذشته نیز دولت‌ها نتوانسته‌اند به تمایلات رای‌دهندگان خود توجه کنند، بلکه گاهی نسبت به آن بی‌اعتنایی مفرط هم داشته‌اند. در دوره جاری که مردم دچار بحران بی‌کاری و فقر ناشی از تحریم و کرونا هستند، رئیس یک سازمان سیاست‌گذار ملی راسا مشغول اخبار و اقتضای طرح‌ها و سرمایه‌گذاری‌های بزرگ است و به ارقام بزرگ سرمایه‌گذاری زیر بار روبروانی آن افتخار می‌کند. بدیهی است که اینها رأی نمی‌شوند! دولت‌ها با رأی مردم بالا می‌آیند، اما قادر به مدیریت مشروعیت کارکردی خود نیستند. ایجاد مشروعیت کارکردی سه پیش‌نیاز دارد: نخست، «داشتن تئوری» در حوزه سرمایه است. به نظر می‌رسد از ابتدای پیروزی انقلاب، این موضوع سهل و ممتنع انگاشته و بلا تکلیف گذاشته شده است. بخش عمده بحران‌های اقتصادی و سیاسی کشور برآمده از نداشتن موضع حکمرانی اقتصادی» است که در ایران از دهه‌ها پیش هیچ تحول بنیادی متناسب با شرایط کشور و جهان در آن اتفاق نیفتاده است؛ بنابراین در مقابل مؤلفه‌های جدیدی مانند حوزه آ‌ی‌تی‌ی منفع‌ل است، تجربه کرونا میزان اشراف دولت بر اپراتورهای حوزه تلکام کشور را به حد اعلا‌ی عیان کرد؛ تا‌ن‌ا‌و‌ا‌ن از امر ساده‌ا‌م‌ن‌ظ‌ام‌م‌ن‌د‌ی مانند ارسال پیامک به گروه‌های هدف آسیب‌دیده از کرونا، سوم، نظام «بوروکراسی توانمند» است.

ادامه در صفحه ۴

یادداشت

سیاست‌پژوهی در مدیریت ویروس کرونا^(۱)

حمید بهلولی

سیاست‌های اصلاحی است. همین که در کشوری ثبات نسبی در حفظ موفقیت‌ها و دستاوردهای ملی که با هزینه بسیار حاصل می‌شود یا میزان کل ابتلا به یک بیماری ازسوی وزارت بهداشت کمتر از ۳۰ هزار نفر و توسط یک مقام مسئول و به استناد همان وزارتخانه، ۲۵ میلیون نفر، یعنی حدود ۸۰۰ برابر گزارش می‌شود که خروجی‌های سیاستی این دو رقم می‌تواند با هم بسیار متفاوت باشد، نشان‌دهنده نیاز به سیاست‌پژوهی ناکامی است. اولین سؤال این است که چرا هنوز یک نظام ثبت و پایش و مراقبت قابل اطمینان و در سطح ملی برای مردم و مسئولان که پایه و بنیان سیاست‌گذاری مبتنی بر شواهد باشد و امکان رصد ملی را در کشور فراهم کند، وجود ندارد؟ شدت حمله موج اول ویروس کرونا در ایران آن‌قدر وخیم و فاجعه‌بار بود که امکان هرگونه مقابله مؤثر و کنترل‌کننده را در هفته‌های اول از نظام سلامت کشور گرفت. یکی از دلایل این غافلگیری به جز آنکه به خصلت ژنتیکی و رفتاری ویروس جدید برمی‌گشت، ناشی از یک مغالطه سیستمیک بود که در ۲۰ ساله گذشته نظام سلامت را محدود به خدمات سلامتی فرض کرده بود و اولویت خدمت سلامتی را نیز در درمان تخصصی بیماری‌ها اولویت‌بندی کرده بود و با همین اولویت نیز تخصیص منابع و امور به خدمت‌گیری منابع انسانی و تجهیزاتی را انجام داده بود. با حمله موج اول ویروس، سیاست پیشگیری که در سالیان دراز فرض می‌شد اولویت کشور در کاغذنوشته‌ها و برنامه‌های پنج ساله و برنامه‌های وزارت برای اخذ رأی اعتماد بوده، ولی کاملا فاقد سازوکار مناسب ثبت و مراقبت و پیشگیری فراگیر در سطح ملی بود که کاملا منفع‌ل شد.

ادامه در صفحه ۸

یادداشت

مدیریت بحران انفجار ۱۴ مرداد در بیروت

مهدی زارع

اورژانس پزشکی در حوادث و فوریت‌هاست. ضمناً صلیب سرخ لبنان نیز به موازات و در همکاری با دفاع غیرنظامی لبنان فعالیت می‌کند. ولی اصل انفجار به چه دلیل و در چه ابعادی رخ داد؟ دوهزارو ۷۵۰ تن نیترات آمونیوم به مدت هفت سال در بندر بیروت به دلیل توقیف محموله یک کشتی دیوشده بود. از این ماده شیمیایی هم به صورت کود در کشاورزی و هم به‌عنوان ماده منفجره استفاده می‌شود. در سال ۲۰۱۳ محموله نیترات آمونیوم از گرجستان با کشتی در حال انتقال به موزامبیک برآورد آوریل ۲۰۲۰، جمعیتی بالغ بر شش‌میلیون و ۸۰۰ هزار نفر دارد و تولید ناخالص داخلی آن ۵۶ میلیارد دلار (در سال ۲۰۱۹) برآورد شده است. در ۱۵ سال گذشته، موازنه بازرگانی مداوم در حال سقوط بوده و وضع اقتصادی در این کشور در یک سال اخیر سخت‌تر نیز شده است. لبنان که در سال ۱۹۴۳ از فرانسه مستقل شد، همچنان زیر نفوذ فرهنگی و سیاسی فرانسه بوده است. «امان‌ول مکرون»، رئیس‌جمهور فرانسه، اولین رئیس دولت بازدیدکننده از بیروت بعد از انفجار اخیر بود و گرچه سفرش از قبل برنامه‌ریزی شده بود، ولی موضوع سفر او تا حد زیادی بر مسئله انفجار بیروت متمرکز شد. انفجار سه‌شنبه عصر رخ داد و دولت روز چهارشنبه سه روز عزای عمومی و دو هفته حالت فوق‌العاده اعلام کرد. همچنین در جلسه ویژه کابینه لبنان، صد میلیارد پوند لبنانی (۵۶ میلیون یورو) برای مدیریت بحران تخصیص یافت. رئیس‌جمهور ژنرال «میشال عون» که مطابق قانون اساسی یک مسیحی مارونی است، ریاست شورای عالی دفاع را بر عهده دارد. در جلسه فوق‌العاده شورای عالی دفاع بعد از انفجار، تصمیم گرفته شد نیروهای ارتش مسئولیت امنیت بیروت را بر عهده بگیرند و وضعیت اضطراری تا دو هفته در بیروت برقرار شود. بیش از هشت هزار واحد مسکونی از انفجار بیروت آسیب دیده است. تعداد تلفات تا ظهر جمعه ۱۵۷ نفر بود و ۸۰ نفر ناپدید و بیش از پنج هزار نفر مجروح گزارش شد. میزان خسارت بین ۱۰ تا ۱۵ میلیارد دلار برآورد شده است. لبنان مانند بسیاری از کشورهای درحال‌توسعه، برنامه مدیریت بحران پیشگیرانه ندارد. عمده فعالیت‌های مدیریت سانحه، به صورت «امدادی» و برای «پاسخ به سوانح» و برای «بعد از حادثه» سازماندهی شده‌اند. این فعالیت‌ها در چارچوب سازمان دفاع غیرنظامی لبنان (المدریه العامه للدفاع المدنی) انجام می‌شود که نهادی عمومی و حاکمیتی، به فرماندهی یک ژنرال ارتش و مسئول فعالیت‌های امدادی در زمینه آتش‌نشانی، آواربرداری و ارائه کمک‌های

ادامه در صفحه ۴

توضیح

آثار مخرب کشت در اراضی شیب‌دار

شرق: سازمان جنگل‌ها، مراتع و آبخیزداری، توضیحاتی را درباره یادداشت منتشرشده در صفحه اول روزنامه «شرق» ارسال کرده که در ادامه می‌آید. به استحضار می‌رساند در تاریخ ۱۳۹۹/۹/۵ یادداشتی به قلم آقای عبدالحسین طوطیایی، پژوهشگر کشاورزی با عنوان «بایدها و نبایدها و توسعه باغات در اراضی ملی» در آن روزنامه به چاپ رسیده که نیازمند شفاف‌سازی و توضیح بیشتر از سوی این سازمان است. از این‌رو خواهشمند است دستور فرمایند متن تهیه‌شده جهت روشن‌سازی و اطلاع‌رسانی به افکار عمومی در صفحه مربوطه به چاپ برسد. * ظرفیت تولیدی رویشگاه‌های جنگلی متأثر از فشار درازمدت مسائل اجتماعی- اقتصادی مناطق است

توان گستره مناطق رویشی کشور همواره متأثر از گستردگی مسائل اجتماعی- اقتصادی حاکم بر این مناطق بوده به‌طوری‌که ظرفیت تولیدی حال حاضر بسیاری از رویشگاه‌های جنگلی و مرتعی بیش از آنکه تابعی از شاخص‌های طبیعی توان رویشگاه باشد، متأثر از فشار درازمدت مسائل اجتماعی- اقتصادی سيطرة‌یافته بر این مناطق است. تجربه اجرایی چند دهه گذشته کاملاً بیانگر عمق این مطلب است که اجرای صرف طرح‌های جنگلداری یا مرتع‌داری به‌طور انتراعی اطراف قانون‌های جمعیتی روستایی بدون درنظرداشتن عنصر مهم حضور مردم در عرصه از موفقیت لازم در دستیابی به اهداف سازمانی برخوردار نبوده است؛ به‌طوری‌که برای مثال در گذشته جهت حفظ مناطق جنگلی کم‌بازده مجاور قانون‌های جمعیتی ناچار به کاشت گونه‌های غیربومی و عموماً سوزنی‌برگ شدند؛ چراکه معمولاً محلی‌ها پایه‌های گونه‌های بومی را متعلق به خود دانسته و این حق را برای خود قائل بودند که هرگونه تشخیص می‌دهند با آن رفتار کنند یا در خوش‌بینانه‌ترین شرایط، برنامه مدیریت مرتع اطراف روستاها به برنامه قرق ختم می‌شد. * هدف طرح‌های منابع طبیعی تقویت مشارکت‌پذیری جوامع محلی است

بنابراین نگاه صرف اکولوژیک در اطراف قانون‌های جمعیتی داخل و حاشیه جنگل‌ها و مراتع هیچ‌گاه سازمان را به اهداف حفظ، احیا، توسعه و بهره‌برداری معقول از منابع در این مناطق سوق نداد. در این خصوص به‌موازات اصلاح و تغییر رویکردهای جهانی، کارشناسان داخلی نیز به این نتیجه رسیدند که با توجه به شدت تاثیرپذیری طرح‌های مدیریت منابع طبیعی از مسائل اجتماعی - اقتصادی، شرح خدمات و دستورالعمل و تهیه طرح‌ها به طریقی اصلاح و تدوین شوند.

ادامه در صفحه ۲

با نهایت تأثر و تأسف درگذشت

پدري مهربان و همسری فداکار شادروان

حاج کریم طیبی

را تسلیت عرض می‌کنیم. از خداوند

سبحان برای آن مرحوم علو درجات و برای

بازماندگان صبر و اجر آرزو مندیم.

کیانوش امیرمظاهری و خانواده